І чужому ...айтесь,
И свого не ...айтесь...
Т. ШЕ...КО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 28. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го ЛЮТОГО 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 11, 1960 No. 28. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ ПЕРЕДАВ КОНГРЕСОВІ НА РОЗГЛЯД НОВУ ФАРМЕРСЬКУ ПРОГРАМУ

Вашингтон. — 9-го лютого Президент Айзенгавер звернувся до Конґресу з окремим зверненням, в якому пропонував „економічно здорово" розв'язати ті труднощі, які спричинили велику надвишку фармерських продуктів. Президент закликає демократами контрольований Конґрес в цьому виборчому році прийняти нову рільничу програму, згідно з якою фармери мали б діставати менші ціни за свої продукти і мали б свободу засівати стільки окремих культур, скільки собі бажають. Головним пунктом звернення Президента була проблема пшениці, на яку федеральний уряд вже видав $3,500,000,000, це значить більше як 30% на всі фармерські продукти. Кожного дня в році, писав Президент, треба видавати по $1,500,000 на стабілізацію коштів пшениці і фармерських прибутків. Президент писав в своєму зверненні: „Я часто вис ловлював думку, що кращою була б така програма, яка вкінці звільнила б фармера з урядової опіки. Та щоб Конґрес не забажав зробити в цій ділянці, — це мусить бути здорове економічно без політичних впливів". Президент знову запропонував власну рільничу програму, в якій немає контролі засівів і твердого паритету допомоги фармерській продукції ані визначених квот для окремих культур. Президент заявив, що погодиться на кожний фармерський закон, який допоміг би зредукувати запаси рільничих продуктів, які від кількох років постійно збільшуються. Деякі демократи бачать у зверненні Президента примирливий тон і гадають, що він цього року підписав би той законопроєкт про пшеницю, який був відкинув минулого року. Згідно з тим законопроєктом паритет на пшеницю виносив 90%, а посівну площу під цю культуру треба було б обмежити на 25%. Президент виразно заявив. „Я підпишу кожну конструктивну розв'язку, яку Конґрес ухвалить". Далі він пояснив, що слово „конструктивний" відноситься головним чином до пшеничної програми. Президент звернув увагу на те, що при розв'язці фармерської проблеми в цій країні треба пам'ятати про інші країни, які мають рільничі надвишки. В політичних колах твердять, що республіканські політики просили Айзенгавера, щоб він злагіднив своє звернення, бо існує невдоволення з урядової фармерської політики в стейтах із більшістю фармерського населення. Конґрес зареаґував на програму Президента по партійній лінії. І так сенатор-демократ із Південної Кароляйни Олін Д. Джанстон сказав, що фармерська програма потребує основної зміни, але її зможе перевести Конґрес аж тоді, коли в Білому Домі буде президент-демократ, бо тепер Айзенгавер ставить „вето" проти важливих ухвал Конґресу. Провідник республіканців в Палаті конґресмен Чарлз А. Галлек заявив, що Президент свій обов'язок виконав і предложив Конґресові нову фармерську програму, а тепер демократичний Конґрес має вирішити, як треба допомогти фармерам.

Ладж і Андерсон — найповажніші кандидати на віце-президента

Вашингтон. — Журналіст пресового концерну Скріппса-Говарда Чарлз Лусі стверджує, що у впливових республіканських колах столиці вважають амбасадора до Об'єднаних Націй Генрі Кебота Ладжа і секретаря скарбу Роберта Андерсона найповажнішими кандидатами на віце-президента в цьогорічних виборах. Хто має бути кандидатом на це становище — це вирішить теперішній віце-президент Ричард М. Ніксон перед або на самій конвенції. Між кандидатами на друге місце на республіканському виборчому списку називають ще таких осіб, що є відомі і заслужені серед республіканців: секретар праці Джеймс Мітчелл, секретар внутрішніх справ Фред Сітон, провідник республіканців в Палаті конґресмен Чарлз Галлек, голова Крайового Республіканського Комітету сенатор Трастон Мортон і головний прокуратор ЗДА В. П. Роджерс.

През. Айзенгавер відвідує ракетну базу в Кейп Канаверал

Вашингтон. — В середу 10. лютого ц. р., през. Айзенгавер відлетів до Кейп Канаверал на Флориді, щоб перевести там особисто інспекцію існуючих влаштувань для випробовування і випускання ракет і сателітів. Під час відвидин Президент хотів переконатися на власні очі, чи і на скільки достатньою є оборонна сила наявних під сучасну пору далекосяжних міжконтинентальних балістичних ракет, зокрема таких їх типів, як Атляс і Титан, як теж ракета середнього засягу Поляріс. Ніякого випускання ракет чи інших спроб під час перебування Президента в Кейп Канаверал не було. Керівники бази будуть інформувати Президента про перебіг і процедуру з випусканням ракет і сателітів з допомогою усних звідомлень і спеціяльних фільмів.

В АМЕРИЦІ

● **Колишній англійський прем'єр** під час урядування Партії Праці, а теперішній лорд Ірл Атлі приїхав до ЗДА, де виголошуватиме доповіді по більших містах цієї країни. В Ню Йорку він був гостем на прийнятті Об'єднаних Світових Федералістів і сказав, „що страх перед атомовою бомбою повинен об'єднати Захід, подібно як страх американських колоній об'єднав їх був проти тодішнього англійського короля Джорджа III в 1776 році".

● **Палата Репрезентантів** 9-го лютого прийняла резолюцію про те, щоб армійський відділ продукції керованих ракет перейшов до Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації, як цього домагався президент Айзенгавер у своєму зверненні з 14-го січня ц. р.

● **В Ди Мейн, Айова,** 8-го лютого ц. р. померла найменша в світі народжена дитина 23-річної матері Морріс Вермелен, яка важила тільки 11.25 унції, і яка народилася більше як 3 місяці завчасно. Мати цієї дитини має троє інших дітей у віці від двох до п'ятьох років.

● **В нюйоркському шпиталі Белвю** зроблено важливу пробу, бо 400 немовлятам 24 години після народження дали зажити до уст вакцину д-ра Алберта Сабіна, яка має в собі живі віруси. Коли впродовж двох-трьох місяців ці діти випродукують в своєму організмі свої власні тільця проти поліо, тоді можна буде сказати, що знайдено найпростішу форму забезпечувати людей проти недуги поліо.

● **В Лос Анджелесі** відбувається суд над лікарем д-ром Бернардом Фінчом, який разом із своєю коханкою 23-річною Керол Тріґоф мав вбити свою жінку Барбару Фінч. Лікар заперечує вбивство, кажучи, що револьвер вистрелив сам, але він признається, що мав Тріґов за свою полюбовницю, а пізніше признався, що мав також ще дві інші полюбовниці.

ГЕН. ТВАЙНІНҐ В ПІДКОМІСІЇ ГОТОВОСТИ

Ген. Натан Ф. Твайнінґ, голова об'єднаних шефів штабу збройних сил ЗДА із своїм ад'ютантом капітаном Патриком Ґресм, мол., під час переслухань у сен. підкомісії готовости.

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ ГОТОВОСТИ СЛУХАТИМЕ ЩЕ РАЗ А. В. ДОЛЛЕСА

Вашингтон. — У висліді розбіжностей в поглядах на мілітарну могутність ЗДА і на совєтську загрозу в ракетній ділянці, які існують між окремими представниками Пентаґону, сенатська підкомісія готовости, переслухавши у вівторок, дня 9-го лютого ц. р., голову об'єднаних шефів штабу ген. Натана Ф. Твайнінґа, вирішила ще раз переслухати керівника центральної розвідчої аґенції ЗДА Аллена В. Доллеса. Метою цього переслухання, докладного реченця, якого ще не подано, мало б бути встановлення, в якій ситуації находяться З'єдинені Держави Америки в їхніх озброєнево-ракетних змаганнях із Совєтським Союзом, зокрема, чи і в якій мірі ЗДА відстають в ракетній ділянці і чи мають вони можливість надгігнати Совєтський Союз в цій продукції. Генерал Твайнінґ, зізнаючи під час закритої сесії згаданої підкомісії, підтвердив погляд, що ЗДА є вистачально сильні в мілітарній ділянці і що вони в загальному мають і матимуть мілітарну перевагу над Совєтським Союзом. Стверджуючи це, Твайнінґ висловив теж думку, поділювану більшістю представників Пентаґону, що Совєти не бажають війни і не мали б охоти зачіпати ЗДА. В дальшому ген. Твайнінґ заявив, що він був теж прихильником будування нових бомбардувальників, із швидкістю 2,000 миль на годину, але дав себе переконати вищій владі, в цьому теж і през. Айзенгаверові, що під сучасну пору ці бомбардувальники не є найважливішою справою. В цілому ген. Твайнінґ підтримав запропонований урядом новий, оборонний бюджет. Він спротивився теж вимозі командування фльоти, будувати шість нових підводних човнів типу Поляріс, як теж домаганням деяких військових кіл, щоб утримувати в повітрі постійно якусь кількість бомбардувальників.

Айзенгавер заявляє, що боротьба за волю триватиме так довго, поки є поневолення

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер промовляв на відкритті Крайового Меморіяльного Будинку Ветеранів закордонних-воєн і сказав, що боротьба за волю мусить так довго продовжуватися, як довго в світі існує поневолення або загроза поневолення. Президент виразно ствердив, що ми не припинили платити ціну за волю в тій хвилині, коли скінчилася війна. „За волю треба платити в щоденному житті кожному, хто з неї користає". Далі Президент казав таке: „Кожний із нас у свій спосіб причиняється до сили Америки, сила якої є призначена на збереження волі". Коли б воля у світі була послаблена, тоді б ми зрозуміли, що воно означає теперішня воля у ЗДА і в інших вільних державах світу, назав Президент.

В ШИКАҐО ПОХОРОНЕНО СЛ. П. О. ПЕТРА ПОНЯТИШИНА, ОДНОГО З НАЙВИДАТНІШИХ ДІЯЧІВ-ПІОНЕРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Шикаґо. — Минулого понеділка, 8-го лютого, тут на цвинтарі св. Миколая поховано з належними йому почестями сл. п. о. Петра Понятишина, бувшого Адміністратора Української Католицької Дієцезії з ЗДА та одного з найвидатніших і найбільш заслужених діячів-піонерів Американської України. Сл. п. о. Петро Понятишин, що від кількох років проживав в домі свого сестрінка д-ра Михайла Наболотного в Скокі біля Шикаґо, помер в четвер, 4-го лютого, на 83-му році життя. В п'ятницю і суботу, 5-го і 6-го лютого, в похоронному заведенні Василя Музики, де лежало тіло Покійного, були відправлені панахиди в приявності монашого і світського духовенства та численних громадян. В неділю, 7-го лютого, тіло Покійного було перенесене до церкви св. Йосифа, в якій чергового дня відбулись похоронні відправи в приявності Преосв. Кир Йосифа Шмондюка з Филаделфії. В похоронних відправах взяли участь: о. д-р Ковальський з Норт Дакоти, о. д-р Кнапп з Дітройту, о. д-р Ваврик з Шикаґо, о. Коґут з Пулман, о. Прокопович з Дітройт-Дірборн, о. Вівчарівський з Геммонд, Індіяна, та о. Шарий, парох церкви св. Йосифа, який і займався та керував похороном. Почесну сторожу біля Покійного становили члени Головного Уряду УНСоюзу: головний касир Роман Слободян, що репрезентував на похороні Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу, головні контролери інж. Степан Куропась і дир. Петро Пуцило та головний радний Тарас Шпікула. В похороні взяли участь представники багатьох місцевих і довколишніх Відділів УНСоюзу, із секретарками п-нею Подолою та п-нею Олексик. Домовину з тілом Покійного винесли на своїх плечах члени Т-ва св. Імени. На поминках, що відбулись після похорону, хвилюючу промову про непереверщені чесноти Покійного та його заслуги для Церкви і Народу виголосив п. Р. Слободян. Промовляв також гол. контролер інж. Степан Куропась та гол. радний Тарас Шпікула, на заклик якого приявні склали 150 долярів пожертв на цілі місцевої парафіяльної школи.

Президент Італії з'ясовує підсовєтським громадянам правду про Італію

Москва. — Італійський президент Джованні Ґронкі дістав від большевиків дозвіл промовити в минулий вівторок 9-го лютого ц. р. до підсовєтських громадян через телевізійну сіть, яка обслуговує коло 2 мільйони апаратів у корінно-московському обширі. З такого самого права скористали були раніше англійський прем'єр Гаролд МекМіллен і віце-президент Ричард Ніксон. Ґронкі промовляв 45 хвилин та старався переконати головно статистичними даними і фактами, що капіталістична вільна Італія живе й розвивається куди краще, за Совєтський Союз. Він звернув увагу, що розмірно мала Італія продукує річно 400,000 автомобілів та що від 1951 року її загальна продукція зросла на 50 відсотків. Італійський президент наводив висоту платень і винагород в Італії та ціни на різні продукти першої потреби. Він звернув увагу, що приватний капітал і державні підприємства та монополі працюють в Італії поруч і без ніяких дисонансів, для спільного добра народу і економіки країни. — Після того, як попереднього дня Хрущов намовляв президента Ґронкі вступити до комуністичної партії, а міністра закордонних справ Пеллу переконував, що з часом він признасть Совєтам рацію в справі Німеччини й Берліну, на вівтірковому прийнятті на Кремлі Хрущов поводився вже пристойніше, не провокував італійських гостей та компліментував през. Ґронкі, як „розсудливого" державного мужа.

Совєти погодились на „розшуки" за італійцями, що їх вони винищили

Москва. — З доручення Хрущова представники совєтського Червоного Хреста погодились, щоб 25-го квітня ц. р. прибули до Москви три члени італійського Червоного Хреста і, щоб вони разом почали „розшуки" за тисячами італійців, які попали були за останньої світової війни в совєтський полон та з яких Совєти до нинішнього дня не вираховалися. Ця справа була одною з головних причин напруження між Совєтами й Італією та одним з головних арґументів, що їх наводжено у користь подорожі італійського президента до Совєтів. Очевидно, большевики знали про це і дали заздалегідь відповідні інструкції своїм людям в Червоному Хресті. Західні кола вважають, що більшість колишніх італійських полонених вигинули на примусових важких роботах на далекій Півночі. Можливо, що якесь невеличке число тих нещасливців тепер „віднайдеться" і Совєти дозволять їм вернутись, хоч такий жест дуже обосічний: невідомо, чи їх поворот викличе добре для Совєтів враження в публічній опінії, чи збільшить антикомуністичні настрої, коли частина поворотців розказуватиме правду про пережиті страхіття, а частина виявиться індоктринованими аґентами Москви.

Партія канцлера Аденауера переводить слідство в справі Оберлендера

Бонн. — Так звана Рада чести в керівній західньо-німецькій Християнсько-демократичній партії розглядатиме всі закиди, що їх від довшого часу зголошують різні кола, головно комуністи, але також німецькі соціял-демократи та польська політична еміґрація, проти міністра для справ втікачів Теодора Оберлендера. Тому, що він займав поважні становища в німецькій військово-політичній верхівці за останньої війни на окупованих німцями землях Західньої України, противники Оберлендера закидають йому різні нацистські злочини, зокрема причетність до масового розстрілу німцями польських учених та інтелектуалів у Львові після приходу туди в червні 1941 року. Большевики зробили з особи Теодора Оберлендера головний предмет своїх атак, як ніби символ „нациста", що займає в уряді канцлера Аденауера одно з найповажніших міністерств. Речник Християнсько-демократичної партії і згаданої Ради чести, Вільмельм Разнер, заповів, що швидко почнеться систематичний розгляд роблених Оберлендерові закидів.

● **Джавагарлал Неру,** прем'єр Індії, заявив на конференції своєї Конґресової партії, що Індія мусить збільшити свій військовий бюджет з уваги на загрозу від комуністичного Китаю. Неру признав, що це утруднює здійснення індійської „п'ятирічки", але — казав він — Індія не має іншого вибору, як тільки бути готовою до оборони країни, хоч вона й надалі визнає принципи „співіснування" та розв'язування всіх спорів — мирним шляхом.

Делеґація КУК відвідала міністра освіти провінції Манітоба

Вінніпеґ, Ман. — У вівторок дня 26 січня ц.р., делеґація Комітету Українців Канади відбула півгодинну розмову з міністром освіти в Манітобі, дост. Стюартом Е. МекЛейном, у справі впродаджения навчання української мови в манітобських школах. Делеґація обговорила з міністром такі справи, як опублікований недавно рапорт королівської комісії в справах освіти, а зокрема ті частини рапорту, що відносяться до навчання інших мов, як французька і німецька, визнання української мови за кредитовий предмет у школах, курси для учителів для набуття кваліфікацій навчати українську мову та репрезентація в так званому курікюлум комітеті, який має до діла з програмою студій. У своїй презентації делеґація підкреслила значення матірних мов, зокрема української мови в Манітобі, де живе поважний відсоток громадян, які вживають української мови в стоїх домах і церквах. У зв'язку з цим делеґація покликалась на рапорт королівської комісії в Алберті, який порекомендував навчання матірних мов у школах тієї провінції. Міністер МекЛейн запевнив делеґацію про своє симпатичне ставлення до побажань делеґації та обіцяв, що його департамент присвятить піднесеним справам свою ближчу увагу. В склад делеґації входили: о. д-р В. Кушнір — президент КУК, І. Г. Сирник — перший заступник президента, інж. Володимир Коссар — другий заступник президента. Василь І. Сарчук — генеральний секретар, А. Загарійчук та посол Федір Клим із Спрінґфілд, що саме тепер перебуває на сесії манітобського парляменту. Речником делеґації був редактор І. Г. Сирник

УСПІХ МОЛОДОЇ ПІЯНІСТКИ МАРТИ ШЛЕМКЕВИЧ

Учениця сл. п. Романа Савицького, Марта Шлемкевич, яка дістала диплом від „National Guild of Piano Teachers", візьме участь у концерті шести найкращих молодих музиків стейту Ню Джерзі, який відбудеться 27-го березня ц. р., в залі Ґріффіт у Нюарку, о год. 3-ій по пол 1959 р. Марта Шлемкевич одержала одне з найвищих признань MEA (Асоціяції професорів музики ст. Ню Джерзі), а проф. Р. Савицький дістав похвалу з ґратуляціями за стиль і зразкову систему навчання. Марта Шлемкевич продовжує працювати згідно з навчанням пок. Романа Савицького. Вона вибрала для свого виступу твір Ліста „Мазепа".

5 ЗАХІДНІХ ДЕРЖАВ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ПЛЯН МІЖНАРОДНОГО РОЗЗБРОЄННЯ

Вашингтон. — У Вашингтоні відбуваються тепер наради представників 5-х західніх держав, які є членами 10-членної Комісії для справ міжнародного роззброєння що в половині березня ц. р. почне свої наради у Женеві. Іншими п'ятьма членами тієї Комісії є СССР і його чотири сателіти. У Вашингтонських нарадах беруть участь фахівці під проводом головних делеґатів 5-х західніх держав із згаданої Женевської конференції, а саме нюйоркський адвокат Фредерік Ітон, як репрезентант ЗДА, канадійський генерал Е. Л. М. Бирнс, кол. французький міністер військових справ Жіль Мош, англійський віце-міністер закордонних справ (з титулом „державного міністра") Дейвід Ормсбі-Гор і колишній італійський міністер закордонних справ д-р Гетано Мартіно. За пресовими інформаціями, державний секретар Кристиян Гертер присвячує в останньому часі цій справі багато свого часу і праці, стараючись вирівнювати різниці, які передусім існують в справі міжнародного роззброєння всередині американської державної верхівки. Американці почали формулювати свої пропозиції на базі звідомлення, що його склала спеціяльна Комісія, покликана 29-го липня мин. року президентом Айзенгавером під головуванням адвоката з Бостону Чарлза А. Куліджа. Звідомлення тієї Комісії було готове в перших днях січня ц. р., але виявилося, що різні її рекомендації дуже контроверсійні і мабуть, опинились у тому звідомленні внаслідок недостатнього поінформування Ч. А. Куліджа щодо історії переговорів над міжнародним роззброєнням. Так напр. рекомендація зредукувати так зв. конвенційні роди війська і зброї викликала негайний спротив в тих американських військових колах, які вказують на й так нижчість американської суходільної армії в порівнянні з совєтською. Рекомендація класти в міжнародних переговорах головний натиск на захорону проти несподіваної атаки теоретично правильна, але практично — безвартісна — кажуть коментатори — бо большевики поставились до кількакратних таких закликів Президента в цій справі зовсім холодно, а то й вороже. Що ж стосується рекомендації взяти під увагу контрольовану „невтральну" смугу в Европі, то проти такого проєкту поставились і Франція і Західня Німеччина, які були б тут найбільш пошкодовані, коли тим часом совєтська територія не підлягала б ніякій такій контролі, бо Совєти на це рішуче не погоджуються. Що ж покищо ЗДА не виготовили свого проєкту на міжнародне роззброєння і це — твердить преса — викликує критику збоку інших членів конференції. У кращій позиції є Англія, яка має готовий проєкт, пред'явлений на останній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй міністром закордонних справ Селвином Ллойдом. Це так званий триступневий проєкт, при чому першою стадією мала б бути заборона переводити всякі нуклеарні вибухи та технічна конференція у справі знайдення можливостей контролювання продукції атомової зброї. Французи звертають увагу, що коли трудно буде практично контролювати продукцію, яка може відбуватися у замаскованих фабриках і ляборторіях, то легше контролювати „спосіб транспортації", бо — кажуть вони — трудніше затаїти околиці з викиднями для далекосяжних ракет та летовища для далекосяжних бомбардувальників.

Французький уряд продовжує чистку серед екстремістів в Альжирі

Альжир. — Французький уряд звахився на дуже поважний крок, заарештувати одного з найвидатніших діячів французько-альжирської громади, Алена де Серіні, видавця „Еко д'Альжер", найбільш поширеного французького часопису в Альжирі. Ален де Серіні не належав до ніодної з п'ятьох реакційних організацій, що їх розв'язано після останнього бунту екстремістів, але втішався загальною повагою серед французьких громадян в Альжирі, як незалежний речник колоністів-націоналістів. Спершу поставлено його під домашній арешт, але швидко вивезено до в'язниці-кацету в Кабаш, де сидить коло 1,000 мусульманських арабів за активне сприяння протифранцузьким партизанам. Здогадуються, що його арештували за тісний зв'язок з одним із головачів останнього бунту, Жозефом Ортізом, в таборі якого за барикадами бачено кількакратно Алена де Серіні. „Еко д'Альжер" має бути проданий групі французьких фінансістів, яка підтримує політику де Голя. Якщо це сталось би, то вперше головний часопис французькою мовою в Альжирі виступив би проти колоністів, що домагаються повної „інтеграції" 9-х мільйонів мусульман до одного мільйона европейців, та за політику лібералізму з визнанням за автохтонами права самовизначення.

У СВІТІ

● **У Каїро** з'їхались вісім міністрів закордонних справ держав, приналежних до Арабської Ліги, які дискутували над способами протидіяння плянові Ізраїлю використати води ріки Йордану для наводнення пустині Неґев. Араби вважають, що Йордан — це також їхня ріка, що її вод не вільно збіднювати для виключної користи Ізраїлю. Між арабами й Ізраїлем настільки загострились взаємини, що арабські держави хочуть організувати окрему армію з-посеред арабських втікачів, як своєрідний протиізраїльський леґіон на арабсько - ізраїльському кордоні.

● **Вільна китайська преса** повідомляє про переговори між Даляй Лямою, головою Вільного Тибету, тепер на еміґрації в Індії, та президентом Вільного Китаю з осідком на Формозі, Чіянґ Кай-шеком задля тіснішої співпраці проти китайських комуністів. Позиція Даляй Лями сильна не тільки морально, з уваги на престиж його імени серед буддистів, але й матеріяльно, бо врятувався державний скарб Тибету, що його Даляй Ляма вислав був заздалегідь до малої гімаляйської держави Сікіяму. Тепер цей скарб перетранспортовано до Індії.

● **В часі офіційної візити італійського президента Ґронкі** в Москві перебував там теж у характері приватного туриста — американський амбасадор при Об'єднаних Націях, Генрі Кебот Ладж. Він стрінувся із Ґронкі в Бальшому театрі на виставі балету „Лебедине озеро". Опісля він був теж на бенкеті в італійській амбасаді, де за бенкетним столом Хрущов пропонував італійському президентові, промінентному членові Християнсько - демократичної партії, приступити до — комуністів! Можна здогадуватись, що Генрі Кебот Ладж, який з доручення през. Айзенгавера, як його представник, товаришив Хрущову весь час в його подорожуванні по З'єдинених Державах і тому докладно пізнав манери того большевика, був вдоволений, що й італійський президент дістав лекцію, як це рисковно спішитись з візитою до Нікіти Хрущова.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Відповідь єдинонеділимцям

У листі до редакції відомого американського часопису „Ню Йорк Таймс" в числі з 25-го січня ц. р. був надрукований лист колишнього офіцера „Білої Донської Козацької Армії" в рр. 1917 - 1920, а тепер професора цивільної інженерії в Прінстонському університеті Ґріґорія Чеботарьова, спрямований в основному проти прийнятої 17-го липня 1959 року Конґресом ЗДА і проголошеної президентом Айзенгавером резолюції про Тиждень Поневолених Націй. Намагаючись здискредитувати цей гостро атакований водночас Совєтами видатний акт американської леґіслятури й екзекутиви, проф. Чеботарьов у своїм листі доказував, що резолюція про Тиждень Поневолених Націй не має ніякого значення, бо, мовляв, деякі з названих у ній народів не існують і їх треба трактувати як „мітичні", до того винайдені гітлерівськими канцеляріями під час готування збройної інвазії на Совєтський Союз. Зокрема, на його думку, не існують такі народи чи країни, як Козакія, бо козаки не є ніякою окремою нацією з окремою мовою, а тільки колишніми прикордонними військовими колоністами; не може бути мови й про Ідель-Урал бо називана так територія охоплює цілу низку монгольських племен і основним її населенням є росіяни.

У своєму листі до „Ню Йорк Таймсу", проф. Чеботарьов, чи як він підписується — Чеботаріофф, насмілився навіть твердити, що Конґрес і Президент впали жертвою нацистівських аґентів і їхньої дезінформації.

Тенденційний лист проф. Чеботарьова викликав рішучу реакцію збоку кол. комішенера ЗДА в справах ДП і колишнього директора бюра Окремої комісії для досліджения комуністичної агресії Едварда М. О'Коннора. У своїй відповіді на цього листа, надрукованій в „Ню Йорк Таймсі" 9-го лютого ц. р., О'Коннор, як один із консультантів Конґресу й уряду в справі резолюції про Тиждень Поневолених Націй, заперечує з цілою рішучістю закид, що дана резолюція могла бути прийнята під впливом нацистівських аґентів, і стверджує, що вичислені в ній народи названо на підставі офіційних рекордів і рапортів уряду З'єдинених Держав Америки, не зважаючи на те, що ці рапорти і рекорди „не цілком погоджуються з перекрученими російськими поглядами на історію". Зокрема, як підкреслює О'Коннор, незалежність Козакії була встановлена волею населення козацьких областей 20-го жовтня 1917-го року і так само проголошення Демократичної Республіки Ідель-Уралу відбулося 12-го листопада 1917-го року, внаслідок рішення Національного Зібрання представників цієї території.

З'ясувавши, що головною ціллю ухваленої резолюції про Тиждень Поневолених Націй було визнання національних аспірацій поневолених народів і їхнього права на незалежність, Едвард О'Коннор наприкінці свого листа підкреслив, з одного боку, факт неспроможности 70-мільйонової російської нації в Совєтському Союзі виявити властиво - російський патріотизм, і з другого боку, пригадав, як дивовижний факт, що ні одна з організацій у вільному світі не працює для національної незалежности Росії, а, навпаки, багато явних і таємних російських організацій змагає тільки до збереження російської імперії, без уваги на режим, який в ній існує.

Едвард О'Коннор дав у своєму листі єдиноможливу, конкретну і речеву відповідь усім явним і скритим єдинонеділимцям, які намагаються завернути назад колесо історії. Водночас із цим має свою вимову теж і висловлена О'Коннором суґестія, що дуже корисним для національних інтересів ЗДА було б конґресове дослідження політичного руху „Росія понад усе", що зорганізована і діє таємно у ЗДА.

Загострена тактика Хрущова

„Чи ви не думаєте, — запитав у минулий понеділок американський журналіст державного секретаря Християна Гертера на пресовій конференції у Вашингтоні, — що від листопада минулого року, коли ви говорили нам про це (німецьку проблему), позиція Хрущова в цій справі загострилась". — „Так, думаю, що це одинокий спосіб, як можна окреслити заяви, які він зробив від того часу. І не лише заяви, але й декларацію на недавньому з'їзді представників Варшавського пакту..."

Цю „гострішу" позицію Хрущова державний секретар окреслив точніше, назвавши її просто порушенням духа угоди, яку Хрущов уклав з президентом Айзенгавером під час розмов в Кемпі Дейвіда. Тоді Хрущов відкликав ультимативні терміни щодо порозуміння в справі Німеччини й Берліну і запевнив, що Совєти не зроблять в цій справі ніякого одностороннього акту. Цю заяву, яка була рівнозначною з відкликанням попередніх погроз, Айзенгавер, що раніше відмовлявся засісти за конференційний стіл під тиском погроз, уважав за вистачальну, щоб погодитись на конференцію „на вершинах". Вернувшися з Америки, Хрущов у своїх промовах в Китаї і в Москві спершу дійсно обминав загострювання атмосфери і не вживав свого звичного тону самохвальби та погроз. Вернувся він до цього тону від часу своєї подорожі до Мадярщини. Остання ж, згадана Гертером, декларація Москви і її сателітів вже ні трішки не відбігає своїм змістом від деклярацій, відомих з часу холодної війни, за винятком хіба того, що ще нема там фраз про „американських паліїв війни".

Шукаючи причини такої зміни, журналісти звернули увагу на можливість її зв'язку з останніми совєтськими ракетними спробами. Християн Гертер підтримав цей здогад. Історія Совєтського Союзу багата на приклади тісного зв'язку дипломатії з станом військових магазинів. Коли большевики були слабі, вони плазували. Це був час політики Літвінова. В часах коляборації їх з Гітлером тон дипломатії Молотова був арогантський; після переходу німців через Дніпро він знову став покірливий; в Ялті Сталін торгувався, але після Потсдаму й американської демобілізації — став знову напастливий. Все ж це було ще за атомового монополю Америки. Коли він скінчився, тон большевиків негайно підвищився і дійшов аж до — Корейської війни. Вистрілення большевиками „спутніків" підштовхнуло Хрущова до спровокування Берлінської кризи. Тепер ніби Совєти мали успіх із своїми далекосяжними ракетами, і вони думають, що можна знову ламати зобов'язання супроти Айзенгавера, ображувати італійського президента і поводитися так, що в нормальних часах така поведінка спричинювала вибух війни.

Цікаво, що ця зміна тактики сталася за чотири місяці перед конференцією на вершинах. Якщо Хрущов думає, що він заздалегідь стероризує західніх партнерів, то — мабуть грубо розчарується. Здається, перетяганням струни він ще раз докаже прикметну рису всіх диктаторів, яким паморочиться в голові від успіхів і які самі приспішують свій кінець.

„СИНІЙ ДУНАЙ" — ПІД ЧЕРВОНОЮ КОНТРОЛЕЮ

Оспіваний у наших думах „синій Дунай" від найдавніших часів був важливою водною артерією для цілого ряду центральних держав Европи. Відомий Віденський Конґрес 1815 року урочисто й „по всі віки" деклярував ріку Дунай як „вільну ріку для всіх наддунайських" держав. Приблизно від того ж року почала діяти міжнародна Дунайська Комісія, до якої входили аж до другої світової війни Румунія, Болгарія, Угорщина, Чехо - Словаччина та Австрія. Царська Росія марно намагалася здобути впливи у цій наддунайській „Антанті", і щойно з кінцем другої світової війни її пересмник, аґресивний СССР став не лише членом Дунайської Комісії, але й при помочі цілого ряду членів - засновників старого водного альянсу — всевладним диктатором у тій Комісії. Ця „дунайська агресія" Москви мала місце в 1948 році, і від того часу оспіваний нашими предками „синій Дунай" дорешти почервонів.

Творець і найстарший член Дунайської Комісії, габсбурзька, а потім поверсальська Австрія, понад 20 років тому, внаслідок окупації її чотирма державами втратила й всі свої традиційні географічно-торговельні привілеї та права на Дунаю, і щойно тепер, в останніх днях приступила до дунайської „сім'ї народів". Це сталося після дуже довгих політично - господарських міркувань, парламентарних дебат та прогноз на майбутнє. Остаточно переважила у Відні опінія, що у зв'язку з деяким відпруженням у відносинах Схід - Захід, для тієї малої республіки, лихою долею розташованої між цими двома світами — настала крайня пора врегулювати й цей ще неполаднаний сектор її господарського життя, так тісно сполучений з водним шляхом колишньої національної ріки, Дунаю.

Але й тут совєтська сторона поставила негайно своє „вето", домагаючись, щоб Дунайську Комісію поширено ще одним членом, совєтською Україною, дармащо від українських кордонів до Дунаю цілих 70 миль. Західні держави довго відраджували Австрії в'язатися хоч би й таким водним альянсом із чисто комуністичною тепер Дунайською Комісією; були навіть гострі протести деяких західніх потуг, які окреслювали таку австрійську політику як явну співпрацю з комуністичним бльоком. А зберігати політичну невтральність на перехресних ідеологічно - державних шляхах було одним із головних домагань, які ставлено до Австрії збоку СССР і західнього світу. Бльок европейських держав добачає в такому кроку Австрії явну небезпеку, що за співпрацею у справі Дунаю підуть дальші господарські й інші вихиляси у сторону комуністичного бльоку.

Кажуть, що австрійський уряд погодився на таке відхилення ще в 1948 році, під час „сердечної" візити в Москві канцлера Юлія Рааба, а щойно тепер, з початком 1960 р. політична коньюнктура „осмілила" державні кола Австрії офіційно проголосити приступлення її до Дунайської Комісії. Шестичленна австрійська делеґація, під проводом амбасадора Вольтера Водака, прибула недавно до Будапешту, щоб остаточно підписати далекойдучу в своїх наслідках угоду. Покищо не устійнено, що буде з домаганнями Москви, щоб до цього „дунайського червоного братства" долучити й УССР...

Торговельне значення Дунаю зростає з кожним роком. Ізоляція Австрії від цієї важливої комунікаційної артерії ставить цю малу й небагату державу в щораз гірше економічне становище. Єдиним виходом для неї з того скрутного положення є відкрити вікно на південь. Ось такі політичні й фінансові міркування австрійських державних мужів. Це й примусило їх, у зміненій політичній констеляції, приступити знову до Дунайської Комісії. Майбутнє покаже, хто на такому братанні скористає, а хто втратить. Західні круги побоюються, що така співпраця Відня втягне Австрію в торговельно-економічну сферу впливів СССР та його сателітів, а водночас ослабить зв'язки Австрійської держави зі Заходом. Також досі комунікаційно та економічно ізольована комуністична Угорщина матиме відкрите вікно в Західну Европу — через Відень. Услід за тим підуть дальші комуністичні „благодаті", у саме серце Европи. А цього Австрія не бачить.

Р. К.

Англійська династія змінює родинне прізвище

Лондон. — Королева Єлисавета II проголосила в понеділок 8-го лютого ц. р., що її нащадки, за винятком тих, що мають законне право до титулів „Його світлість, князів і княгинь",носитимуть родинне прізвище „Мавнтбеттен-Віндзор". Зате вужча королівська родина з згаданими княжими титулами буде надалі зберігати прізвище Віндзор. Мавнбеттен — це родинне прізвище чоловіка королеви, князя Филипа, який дістав вже згодом титул Единбурзького князя. Попередня зміна прізвища англійської династії відбулась 17-го липня 1917 р., коли король Юрій V проголосив, що він зрікся німецьких титулів Саксе-Кобурґ-Ґотта, що існували від часу, коли королева Вікторія вийшла була заміж за німецького князя Альберта з дому Саксе-Кобурґ-Ґотта, та що члени династії носитимуть прізвище Віндзор. З теперішньої зміни, що її проголосила Єлисавета II, багато осіб в Англії не вдоволені, бо головою дому Мавнтбеттен не є князь Филип, а шеф штабу лорд Мавнтбеттен, колишній віце-король Індії, якого не люблять в аристократичних колах Англії, закидаючи йому, що він був головним винуватцем „втрати" Індії для британської корони.

Український Народний Союз, „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої іміграції в Америці.

НА ТЕМИ ДНЯ

ПРОБЛЕМА ПЕНСІОНЕРІВ

У ЗДА є понад 16 мільйонів осіб, що мають 65 і більше років. Велика частина з них пенсіонери соціяльного забезпечення федерального уряду або ще й приватних пенсійних фондів, а деяка кількість живе з громадської добродійности.

Лікарі, соціологи й працівники добродійних установ цікавляться проблемою цієї великої групи населення, яка з кожним роком зростає, внаслідок поліпшення гігієнічних умовин і підвищення життьової стопи. Важливим є те, щоб ці мільйони пенсіонерів почували себе щасливими та здоровими не тільки фізично, але й духово.

Стверджено, що американці бояться залишати працю і переходити на т. зв. емеритуру. І не тільки тому, що пенсія, з якої треба жити після відходу з праці, значно менша від заробітків активних працівників, але й тому, що майбутні пенсіонери не знають, що вони мають цілий день робити. Тривожиться пенсіонером і його жінка: „Та він буде мені в хаті цілий день заважати, а чек із пенсією приходитиме лише раз на місяць, а не щотижня, як тепер".

Нічого дивного немає в тому, що, входячи в нову добу свого життя з такими настроями, пенсіонери втрачають рівновагу духа, і деколи в родинах, що мали б користати з старечого відпочинку, починається незгода й сварня.

Щоб не допустити до такого стану, журналіст пресового концерну Скріппса - Говарда д-р Гаролд Гайман радить майбутнім пенсіонерам вже за кілька років перед залишенням праці приготовлятися до життя пенсіонера.

Відхід на пенсію — це не скок у безодню, а початок нової доби в житті людини, доби, можливо, приємнішої, як доба повсякденної праці. Пенсіонери мусять також працювати, бо неробство, це початок психічного невдоволення, що може привести до фізичної і умової недуги. Жінки, вільні від обов'язкової праці поза домом і від праці над вихованням дітей, можуть вкладати свій труд в релігійних, громадських та інших організаціях. Те саме можуть робити й чоловіки. Наші організації і установи повинні мати списки пенсіонерів і використовувати в міру можливости їхню енергію для добра їх самих і для користи ширшої громади. Можна б організувати з них збирачів вплат на Народний Фонд із такою докладністю, що була б охоплена кожна родина і особа. Пенсіонерами могла б користуватися і така загальнокрайова допомогова установа як ЗУАДК.

Праця у своїй хаті, у своїй родині і громаді — це найкращий засіб втримати здоров'я старших віком осіб. Щоб не дармувати, пенсіонери повинні також багато читати, якщо очі їм на це дозволяють. Д-р Гайман рекомендує американцям читати твори Марка Твейна, Карла Сандбурга, Сінклера Луїса і Джана Стейнбека. Наші пенсіонери можуть перечитувати українських клясиків.

Музика — це також чудовий засіб для втримування здоров'я тіла й духа.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В справі світового конґресу вільних українців

Прочитавши вістку про наради представників українських організацій в ЗДА в справі скликання Світового Конгресу вільних українців („Свобода" 2 лютого ц. р.), хочу поділитися в цій справі своїми думками.

На мою думку, наші представники є лише „умовними одобрювачами ініціятиви", тому, що є розгублені в обличчі моря скомплікованих політичних, економічних, суспільних, технічних і інших проблем, які більше й більше заливають поле нашого діяння, ізолюючи нас, роблять нас самих безпорадними і нидіючими. Тільки згромадившися разом, зумієсмо знову відчути наші сили. Отже, рація часу наказує нам відчути потребу потиснути один одному руки і обвести валом нашої сили все, що нам дороге, і плекати день визволення українського народу, поки ми ще є українськими українцями.

Всі ми є свідками творення великих чудес — з одного боку, найбільш примітивні народи Африки стають незалежними, а з другого, найбільш скомпліковані групи народів і держав знаходять спільну мову для того, щоб забезпечити собі існування. Що ж ми робимо- „Умовно одобрюємо ініціятиву" для того, щоб зійтися і погозорити! Ми неначе дивуємося, поще ми мали б зійтися, і, як навіть один з представників організації заявив, запитуючись: „Чи виплатиться шкіра за виправу (чисто по-бизнесменськи!)-"

Тільки той не вміє виправити так шкіри, щоб оплатилося, хто не має відваги пробувати виправляти. Той, хто є сміливий, той не лише сам має шкіри подостатком, але й її експортує. Світовий Конґрес Українців не лише потрібний, але й необхідний.

Конґрес повинен відбутися якнайскоріше — можливо, під кінець цього року. При підборі місця для Конґресу треба звернути увагу на географічне положення центрів українських спільнот. Далі, очевидно, оскільки Конґрес повинен бути надзвичайно серйозним ділом, побажано вибрати таке місце, яке забезпечило б делеґатам максимум нагоди на медитації, щоб скласти добрий „іспит совісти" і, як можливо, добре „пожалувати за гріхи". Це певно могло б відбутися краще не при блисках лямпок фотографічних апаратів, а в скромній, серйозній та інтимній атмосфері.

Метою такого Конґресу повинно бути:

а) обговорення способу забезпечення загально - українських інтересів — безупинний змаг за визволення Української Державн:

б) забезпечення української спільноти права на всебічний розвій і прогрес, нарівні з найбільш розвиненими вільними народами;

в) активно проводити до взаємного довір'я всіх українських угруповань у вільному світі і

г) змагати до зорганізування тіла, яке репрезентувало б усіх українців в цілому світі й яке змагало б до забезпечення вищезгаданих потреб.

Ясна річ, що нам йде не про якусь містичну консолідацію, а про те, щоб виправити людські слабості, — скоординувати тактичні елементи наших поодиноких угруповань. Отже, якого характеру цей Конґрес повинен бути: політичного чи суспільного.

Нам потрібно персональної консолідації людей, які змогли б переборати своє власне „его" і визволитися з кігтів вузькопартійного чи групового [illegible]рння, а стали людьми все[illegible]лінського маштабу — укр[illegible]ськими патріотами. Нам пот[illegible]бні люди, які розуміють вагу часу, і вміють підходити до питань раціонально, не емоційно.

Підходячи до питань Світового Конґресу Українців з такої точки зору, є зайвим побоюватися всяким дотепер існуючим групам, що Конґрес може пошкодити їхнім інтересам, бо їхні інтереси повинні бути загально - українськими. Бажання всіх українців — бачити активне намагання всіх угруповань зорганізуватися в один бльок. Можливо, що на близьку мету скористають із такої ситуації ті провідники поодиноких груп, які бажають за всяку ціну вдержатися на чолі нервово - виснаженого членства. Це більше і більше відстрашує і колись активних громадських діячів і звичайне членство, не лише від даної групи, але й від українського громадського життя взагалі. Отже, внаслідок того й найбільш засліплені амбіціонери не можуть недобачувати, що на довшу мету, як так далі будуть продовжувати свою працю, то, як американці кажуть, „лишаться провідники індіян без рядовиків". А шкода, бо так багато можна у вільному світі зробити, як багато нам потрібно зробити. Нам треба заглянути в такі ділянки, як: школи, молодь, студентство, мистецтво, преса, радіо, телевізія і т. д. Далі, чи не варто було б глибше застановитися над тим, як мається справа з нашим світом науки, техніки і економічних ресурсів. Чи все те, на що ми тепер витрачаємо енерґію і час, вийде на користь України?

Технічно - організаційні питання, зв'язані з Конґресом, можна поділити на дві групи: а) підготова Конґресу і б) переведення Конґресу.

Оскільки нам іде про те, щоб Конґрес відбувся за всяку ціну, питання, зв'язані з проблемами першої групи, далеко важливіші від питань другої групи, і тому тут дозволимо собі кинути кілька думок щодо підготови Конґресу.

Передусім, ініціятивний комітет для скликання Конґресу повинен подбати, щоб подібні комітети зорганізувалися в кожній державі, де перебуває українська спільнота. Всі ці комітети повинні провести відповідну пропаґанду для еспопуляризовання потреби Конґресу. Місцеві громади повинні влаштовувати сходини з відповідними доповідями і дискусіями. Бажання українського громадянства треба абсолютно брати під увагу.

Після переведення такої акції, можна приступити до підбору кандидатів на делеґатів. Ці кандидати повинні заступати політичні і аполітичні угруповання. Список кандидатів має бути опублікований по всіх важливіших українських часописах, щоб суспільство мало змогу висловитися щодо їх кваліфікацій. Делеґати мають бути вибрані на базі пропорційности щодо членства даної організації чи угруповання.

Очевидно, що коли б Конґрес був скликаний, то він діяв би не як ціле тіло, а лише на базі поодиноких ділових комітетів, членство яких могло б взаємно переплітатись. Можна собі подумати, що кожний із комітетів мав би відповідний адміністраційний апарат, на чолі якого стояв би секретаріят, що продовжував би діяти і після Конґресу.

Реченець діяння таких секретаріятів кінчався б з кожним наступним Світовим Конґресом Українців. Доречі, тут треба підкреслити, що лише такі організації чи угруповання можуть брати участь в Світовому Конґресі, які стають рішучо на антикомуністичній плятформі, тобто є леґальними в країнах, з яких делеґати мали б бути вислані на Конґрес, і в країні, в якій Конґрес відбудеться.

І. Гвозда

Онеонта, Н. Й. 5 січня 1960.

С. Ририк

ПО ДОРОЗІ ДО МІЛЬЙОНІВ

(Друге оповідання Барона)

(1)

Ще за студентських часів я був великим соціялістом, сильно ненавидів капіталістів і не міг зрозуміти, чому некапіталісти, що становлять 99.-99% всього людства, терплять цих виродків, дозволяють їм пити людську кров і не вивішають їх. Але з бігом часу ця ненависть стала помало потахати. Не тому, що ніхто не пив із мене крови, а тому, що кожне людське почуття, чи то ненависть, чи любов, із часом тратить свою гостроту.

А ще трохи далі я таки зовсім збайдужів до цієї матерії і зацікавився меншими проблемами. Прийшла війна, а за нею еміграція. Велику ролю відграло моє одружіння. Хоч цей інститут належить до поетичних, бо завсігди починається, як відомо, солодкими мріями, він тим не менше швидко й радикально виліковує людину від усяких мрій, а в тому числі й від соціялізму. Коли часом зустрічаємо жонатих соціялістів, то це здебільша ті, що з нього їдять хліб, або люди великої інерції і залізної витривалости думки. Бодай так мені здасться. А ви думайте, як вам приємніше.

Я скоро переконався, що нема часу чекати, аж поки всі стануть санкюльотами, зроблять соціяльну революцію і матимуть однакові порції їжі, працюючи всього-на-всього по чотири години на день. Їсти треба було негайно — і мені, і жінці. А ще я побачив, що винищення капіталістів у країнах Ленінових операцій не принесло однакових і достатніх порцій їжі навіть за 12 чи й 16 годин щоденної праці, тоді як під живими капіталістами можна наїстися за 8 годин. І я пішов так далеко, що почав навіть думати, як би то самому стати капіталістом. Бо коли вже примиритися з капіталістичним ладом, то найліпше зайняти в ньому таку позицій, щоб чоловік не мав охоти знову мріяти про соціялізм.

Але чим більше я про це думав, тим більше переконувався, що ця штука далеко не кожному може вдатися. Далеко не кожному! Можливість стати капіталістом вимагає такого самого таланту, як, наприклад, можливість стати добрим письменником. Про такого письменника кажемо: „Талант із Божої ласки". Так само з ласки Божої став мільйонером чеський шевчик Батя. Кажуть, що він навіть не вмів пошити черевика і був тільки вбогим полатайком. Але зійшло на нього Боже благословення, і з цього малого чеха став великий капіталіст, що набудував множество фабрик, шевських і не шевських, дав працю і гарний заробіток великим тисячам і тисячам людей і зробив щасливими їх родини. А крім того, збагатив свій рідний край великими експортовими прибутками. Коли ми з приємністю читаємо, як двоє любилося чи не любилося, то чому нам так нудно читати, як люди робляться мільйонерами? Наберіться цікавости до цього оповідання!

Історія американських мільйонерів, не тих, що дістали мільйони задурно, а тих, що дійшли до них власним горбом, дає докази, що вміти робити гроші є великим мистецтвом, навіть більшим, ніж написати якусь славну поему. Це мистецтво і з морального боку стоїть вище за всі інші роди його; в усякім разі не нижче, бо завсігди приносить за собою збільшення людського добробуту, як це бачимо на прикладі славного Баті. А хто збільшує людський добробут, того треба звати добродієм, бо він на ділі виконує Божу заповідь про любов до ближнього, байдуже, чи він робить із любови до нього, чи до себе самого. Тому можемо ще раз сміливо сказати, що мільйонери типу Баті мають у собі Бажу іскру і діють з Божої ласки.

До таких, може занадто сміливих, думок я прийшов, коли мене притиснула біда. І вирішив спробувати, чи я так само не маю в своїй душі подібної іскорки. На мільйони я не рахував і казав собі, що буде з мене досить, коли дороблюся скромних тисяч. І це ліпше, ніж нічого. Не один з американських мільйонерів починав свою кар'єру з продажу газет і при цьому ледве чи думав про майбутні мільйони. Можна сказати, що навіть шкідливо думати про них згори. Треба думати про найменше. Починати з маленького. А там нехай дістеться Воля Божа... Така властне механіка збагачення. Тільки така. Щоб дійти до великого розмаху, треба починати з маленького киву.

Добрим прикладом, що не мало заохочував мене, був для мене один еміґрант у близькій околиці. Це був кацап, на прізвище Староверов. Приїхавши до Чехії, він запровадив собі „куроводство". Розпочав від кількох десятків курей. І скоро доробився до того, що закупив інкубатор і постачав на всю околицю і навіть до недалекої Праги курей, курчат і яйця. Коли такі речі може робити якийсь азіят і при тому шалено багатіти, то чому не можу я? Просто смішно! Тим більше, що я не гонюся за великим. Отже, за діло!

Про свої заміри я нікому нічого не сказав. Навіть рідній жінці. Тільки одного разу так підійшов до неї:

— Доктори кажуть, що з трьох курячих яєць стільки саме поживи, як з одного фунта волового м'яса. Як ти думаєш?

— А що далі? — насторожилась жінка.

— „Далі" буде далі, але я перше хочу знати, що ти про це думаєш.

— Думаю, що це дурниця.

— Чому дурниця?

— Тому, що дурниця Де ж воно видано, щоб три яйця заступили фунт м'яса?

— Але це кажуть доктори.

— Та вони завсігди щось перекручують.

— Я говорю про докторів медицини.

— То все одно.

— Це, жінко, фолкльорна словесність, „голос народу. А ми повинні мати свій критичний розум. Я думаю, що в справі яєць вони кажуть правду.

— А до чого ти це гнеш, цікава б я знати?

— Нічого я не гну. Мені випадково прийшло в голову, чи не ліпше нам перейти на яєчну страву.

— На яєчну?! Ніколи!

— Та чому ніколи? Подумай тільки, які вигоди. Перша вигода та, що значно дешевше. Подруге, з яйцями безмірно менше роботи, ніж з м'ясом. А потретє, відразу пізнати, чи воно свіже, чи гниле, а по м'ясі його не пізнаєш. Хіба аж тоді, коли захоруєш. А потім плати лікарям і аптекарям, або й погребникам. Тільки подумай!

— А чому це раптом прийшли тобі в голову яйця?

— Дивно... Чому прийшли в голову яйця. Чоловік про все думає...

— А чи не думаєш ти часом стати мільйонером? Бо вже кілька місяців нема в тебе іншої мови, як тільки про мільйонерів. Лаєш соціялістів і хвалиш капіталістів! Ану, признайся!

(Далі буде)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Семінар для матерей у Філадельфії

(Виховні труднощі української матері)

На Світовому Конгресі СФУЖО багато уваги присвячено виховним проблемам української матері у різних країнах нового поселення.

В зв'язку з тим виховна референтка СФУЖО, п. Ірина Пеленська піддала ідею Виховній Комісії СФУЖО провести семінар для матерей на тему: „Виховні труднощі української матері". Слід зазначити, що Виховна Комісія СФУЖО діяла вже до Конгресу під головуванням п. Надії Іщук у Філядельфії та опрацьовувала матеріял потрібний для міжнародних конгресів та багатий ілюстрований матеріял для Світового Руху Матерей (М.М.М.) у Парижі. Також Виховну Комісію створено перед Конгресом у Торонто під головуванням п. Іванни Петрів. Матеріяли опрацьовані обома Комісіями були предметом нарад Студійних Днів на Конгресі СФУЖО.

Виховна Комісія у Торонті працює далі під керівництвом пані І. Петрів.

Провід Виховної Комісії СФУЖО у Філадельфії обняла п. Марія Стратієнко. На окремих засіданнях цієї Комісії доповнено програму Семінара, опрацьовано тематику та передано Централі СУА для переведення в життя. — Централя СУА погодилася провести семінар у Філадельфії як експериментальний для Америки при співпраці Комісії СФУЖО.

Заплянововано перевести його в 6-ти лекціях, кожної неділі — з 28-го лютого починаючи. Кожна лекція мала б тривати не більше 30 хвилин, коли дві теми — то 15 хвилин кожна. Решту часу призначено на запити і дискусію. На прелегентів запрошено фахових педагогів, громадських діячів та лікарів. Участь для матерей, які зацікавлені вихованням дітей, за добровільними датками.

Згадані доповіді на виховні теми, демонстрація фільму та збірне закінчення, товариська зустріч та реасумція висідів семінара, — в неділю 10-го квітня 1960 р. в домі СУА.

Подробиці подамо своєчасно в пресі та по Відділах СУА.

Матері, користайте з доброї нагоди при допомозі семінара облегшити виховні труднощі в праці над дітьми різного віку.

К. Гардецька
пресова реф. СУА

Роковини 22-го Січня в Байоні, Н. Дж.

Українська громада міста Байону відзначила визвольні зусилля українського народу 1918—1919 років святкуванням Роковин 22-го Січня. Урочистості започаткувалися в п'ятницю 22-го січня піднесенням українського прапора на урядовім будинку міста, що супроводилося проклямацією „Дня Української Незалежности" мейором м. Байону А. Бради. В неділю 31. січня українське громадянство масово зійшлося до Українського Народного Дому, де відбулося під протекторатом Відділу УККА, відзначення історичних дат. Після відспівання американського гимну хором „Гомін", свято відкрив голова Відділу УККА, п. Мирон Сірий. Дальший провід святом перебрав асемблімен Вільям Мартин, який привітав усіх присутніх, а зокрема представників місцевої управи міста. Коротке слово виголосив місцевий мейор А. Бради. Головним промовцем в українській мові був ред. Василь Качмар з Нюарку. Атракцією Свята був виступ конгресмена Корнелія Галагера, який поділився з присутніми враженнями зі своєї подорожі на українські території. В мистецькій частині свята були виступи: деклямація „Каменярі" Івана Франка, у виконанні п. Мирославн Сірої, струнна оркестра ЮСУМА із Пасейку під орудою п. Романа Маца виконала: Ми ростем, Вже вечір вечоріє, Я сорітці від вас від'їжджаю. Фортепіянове сольо виконав учень Українського Музичного Інституту — Любомир Корчелюк. Танцювальна група ЮСУМА із Джерзі Сіті під орудою п. Л. Ласія відтанцювала: Запорозький танок, Гопак, Чумак та сольо — гуцульський танок. Чоловічий хор „Гомін" під орудою п. Миколи Кормелюка виконав: Кант про Почаївську Божу Матір — муз. Леонтовича, Прометей — муз. Стеценка, в супроводі фортепіяну Любомира Кормелюка, „Вперед" — муз. Китастого, та Марш Молоді — муз. Тритяка. Соля виконували: Евген Науменко — тенор, Іван Федак — баритон. Спільним відспіванням українського національного гимну закінчилися урочисте відзначення Роковин 22. Січня.

М. К.

Посадник Балтимору проголосив „День Українського Студента"

Балтимор, Мд. (оз.). — Посадник Балтимору Гарольд Греді проголосив день 29. січня 1960 р. — Днем Українського Студента, з нагоди річниці бою під Крутами.

В присутності делегації УСГ — Балтимор, в склад якої входили: О. Ганас, О. Посацька, І. Траска, М. Вендюк, Л. Чумак, Л. і С. Купчики, Х. Совгак і Ю. Котик, посадник Г. Греді підписав проклямацію, в якій говориться:

„Тому, що 29 січня 1960 р. є 42 річницею героїчного бою Українського Студентського Батальйону під Крутами проти Червоної Армії Совєтської Росії, і

тому, що українські студентські групи в Балтимор і в містах цілого вільного світу будуть відмічати цю величню річницю відповідними церемоніями і святкуваннями,

тому, я Дж. Гарольд Греді, посадник міста Балтимор, проголошую п'ятницю 29 січня 1960 року, як „Український Студентський День" — в Балтиморі і закликаю всіх громадян спільно з молодими людьми українського походження відсвяткувати цей день, як символ надхнення для всіх людей спраглих свободи, і як нагоду для молитовної пригадки всіх народів за Залізною Заслоною".

Проголошенні Українського Студентського Дня в Балтиморі є першим таким проголошенням в історії українського студентського руху в ЗДА. Ініціятива такого своєрідного відзначування Крутянської річниці вийшла від керівника відділу Міжнародних Зв'язків СУСТА — Вол. Прибили.

В неділю 31 січня відбулася в Балтиморі Святочна Академія, присвячена річниці Крутів, яку влаштувала місцева УСГ. Академію відкрив голова Громади О. Ганас, а з святочним рефератом виступив Президент СУСТА К. Савчук. В програму Академії входили: в'язанка стрілецьких пісень, яку виконав дівочий хор під керівництвом проф. Сеноти, деклямація Ірки Харкалис та фортепіянове сольо учениці УМІ Лілійни Шав'як. З окремим словом виступив о. П. Мельничук.

А. Бережний виступить в Милвілі, Н. Дж.

Український танцюрист, керівник еспанською - українського ансамблю пісні й танку, Алекс Бережний, здобувас нові успіхи серед американського й українського світу. В місті Милвілі, Ню Джерзі, вивішено великі плякати про виступ його еспанською - українського ансамблю 13-го лютого, ц. р., о год. 8-ій вечора, у залі місцевого Гайскул. Протягом місяця можна бачити фота і читати статті, що їх уміщує місцева американська газета „Милвіл Репабликен" про нашого артиста. В українців Милвілу й околиць піднесений настрій. Слово „юкрейніен" і „спенїш", можна почути й побачити — в газетах, на плякатах, окремих листівках, що їх виготовляють американські організації, почути в церквах, на вулицях, в кафетеріях. Ще ніколи тут так широко не пропагувалося ім'я українця, як перед виступом Алекса Бережного. Тому українці горді за свого молодого земляка і готують йому заслужену зустріч. Спонзором цього виступу є українські й американські добродійні організації. В концерті прийме участь українська співачка Наталія Андрусів.

Р. О.

Комісія Атомової Енергії має своїх власних „пожежників"

Ню Йорк. — З Комісії Атомової Енергії повідомляють, що вже є зорганізованих 8 ратункових дружин, які можна б назвати атомовими „пожежними сторожами", бо вони на випадок потреби мають давати першу поміч в тому місці, де виникне загроза від атомової радіяції. Ці ратункові дружини існують в Ню Йорку, Н. Й., Овк Ріджі, Теннесі, Ейкіні, Півд. Каролайна, Альбукерці, Ню Мехіко, Лімонті, Ілліной, Айдаго Фоллс, Айдаго, Овклені, Каліфорнія і Річмонді, Вашінгтон. До цих ратункових дружин належать атомові фахівці, які працюють тільки частинно. — Але коли поширяться використування атомової енергії, тоді треба буде подумати про постійно затруднені ратункові дружини, які мусіли б бути принаймні в важливіших стратегічних пунктах країни. Звичайно в ратунковій станиці є до розпорядимости авто, гелікоптер а також і літак із найближчого летовища. Є там також потрібні ратункові прилади та ліки. Нюйоркський відділ в минулому році мав 255 алярмів, але ні разу не було дійсної поважнішої небезпеки.

Демократи за лікарську опіку пенсіонерам соціяльного забезпечення

Вашингтон. — Демократичні члени сенатської підкомісії, яку очолює сенатор - демократ Пет МекНамара, заявилися за те, щоб пенсіонери соціяльного забезпечення діставали лікарську опіку на кошти цього забезпечення. Цей сенатор повідомив, що в конгресі є 12 законопроєктів в цій справі. Між іншими, один внесок пропонує встановити окремий федеральний уряд, який займався б долею 8 мільйонів пенсіонерів. Інший внесок рекомендує збільшити найменшу емеритуру з соціяльного забезпечення, яка тепер становить 38 долярів, до 50 долярів. Є проєкти, щоб подбати про приміщення для осіб старших віком. В Палаті з законопроєкт про признання пенсіонерам соціяльного забезпечення лікарської опіки, який вніс конгресмен - демократ Еймі Форенд із Ровд Айленд. За внеском сен. МекНамари є сенатори - демократи Джан Ф. Кеннеді, Джозеф С. Кларк і Дженнінгс Рендолф, проти нього є сенатори - республіканці Еверет Діркcен і Беррі Голдвотер.

Білий Дім плянує передати стейтам деякі податки

Вашингтон. — Заступник асистента президента Айзенгавера Роберт Е. Мерріям заявив, що стуйдій над структурою федеральних податків дають надію на те, що вже в 1961 році можна буде передати стейтам деякі податки. Уряд гадає, що багато в цій ділянці може зробити недавно зорганізована Комісія для Міжурядових Відносин. Ця комісія має відбути другі свої збори в середу 16-го лютого. До неї входять представники Конференції Губернаторів, делегат Конференції Мейорів ЗДА. Конгресу, кабінету Президента, стейтових Леґіслятур і міських управ. Пан Мерріям гадає, що вдасться передати деякі федеральні функції стейтовим леґіслятурам, а одночасно передасться стейтам функцію стягання деяких податків. Одночасно Комісія Способів і Засобів в Палаті Репрезентантів вивчає проблему зміни теперішньої податкової системи.

Загальні Збори нюйоркського Відділу Товариства Українських Інженерів

Загальні Збори Товариства Українських Інженерів, Відділ в Ню Йорку, відбулися 29. січня 1960 року в домівці Т-ва в будинку Українського Інституту Америки. Після звітів уступаючої Управи та дискусії над минулорічною діяльністю Відділу вибрано нову Управу в такому складі: голова — інж. В. Шехович; заступник голови — інж. В. Турко; секретар — інж. В. Вальчук; скарбник — інж. Ю. Матушевський; імпрезовий референт — інж. Р. Волчук.

До контрольної Комісії були вибрані: інж. Р. Білинський — голова та інж. Р. Левицький і інж. В. Фриз — члени. До Товариського Суду увийшли: інж. П. Білаєюк, інж. Б. Рак та інж. Я. Січинський.

В рамах діяльности Відділу в цьому році плянується ряд сходин із фаховими доповідями та популярно - технічними фільмами. Перший з таких вечорів відбудеться в дні 19. лютого 1960 р.

ПОДЯКА

У Свято Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії — в день своїх Ім'янин, 22-го грудня 1959 р., заснула в Бозі наша Найдорожча

МАМЦЯ І БАБУНЯ,

Анна з Жеховичів ГЛАДКА

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Усім, що вшанували її пам'ять та віддали їй останню християнську прислугу. Дякуємо щиро Високопреподобним Отцям Духовним: о. Н. Кузьмякові, ЧСВВ, за відвідини нашої хворої Мамці у лікарні та уділення Їй Найсвятіших Тайн, о. Я. Кекишові, о. Г. Хмілярові, ЧСВВ та о. Н. Кузьмякові, ЧСВВ, за відправлення Парастасу та Панахид в похоронній каплиці, а о. М. Кулиничеві, за Похоронні Відправи у церкві св. Юра і над могилою нашої Незабутньої Мамці.

Сердечно дякуємо Тим усім нашим Приятелям і Знайомим, що взяли участь у похоронних молитвах і відправах.

Зокрема складаємо наше сердечне Спасибі за жертвовані Св. Літургії ВВПанованим П-ву: М. Прасіцьким, І. Прокоповичам, А. Хухрам, В. Барагурам, П. Микитюкам, Р. Морозам, д-р І. Гураж, О. Теребусам, д-р А. Ганкевич-Хоркавій, п. М. Когутам, п. Славі Осідач, групі українських інженерів ф-ми Eggers & Higgins та нашим Своякам в Джерзі Сіті, Ред Бенк, Ридживуд, Вестфілд і Вестбурі

Сердечна подяка Куреневі У. С. Пластунок „Чорноморські Хвилі" ім. А. Войнаровського в Нюарку, Н. Дж., за пожертви на добродійні цілі, замість квітів на домовину нашої Покійної Мамці.

Дякуємо також всім тим численним Приятелям і Знайомим, що посилали зложити нам вислови співчуття і моральної піддержки у днях нашого безмежного горя і болю. Нехай Всемилостивий Господь нагородить Вас усіх небесними ласками.

Похоронному заведенню П. Яреми дякуємо за совісне виконання обов'язків.

В глибокій печалі:
РОМАНА, ІРИНА — доньки
ОРЕСТ, ЯРОСЛАВ, ВОЛОДИМИР — сини
ЛІДІЯ — синова
ОЛЕКСАНДЕР, АДРІЯН — внуки

РЯТУЙМО ІСТОРІЮ УГА

Рятуймо її, поки живемо, бо як не стане нас, ніхто більше про це не подбає. Слава Могу в обширній книзі про Українську Галицьку Армію, що вийшла друком з нагоди 40-ліття УГА в 1958 році у Вінніпеґу, багато зроблено, але далеко не все. Вражує ще спогадових деталів, фактів і подій, які мають засвідчити трохи те, серед яких невимовно тяжких умов організувалася і боролася наша славна і лицарська УГА. П повний архів пропав серед воєнного лихоліття, а те, що зберігся у Львові, сьогодні знаходиться в кігтях большевиків. Архіви в Празі, Берліні і Парижі теж пропали.

Відбудувати ті втрати в силі лише живучі колишні старшини і вояки УГА своїми спогадами і розповідями. Тож не гаймо, спішімося. За 8 років, коли прийдеться відмічувати півстоліття УГА, силою невмирущих законів природи, наші ряди будуть вже сильно проріджені, залишаться в живих вже деякі з нас, а з нами зійде в могилу все те, що не збереглося в нашій пам'яті.

З 38 авторів, кол. старшин УГА, які опрацьовували зміст першої книги про УГА, вже трьох померло, а саме: сл. п. отаман Клюн 2-го червня 1958 року у Відні, сот. Кох 9-го квітня 1959 р. у Мюнхені і поручник-суддя Роман Ставничий 14-го вересня 1959 р. у Боффало.

Тож поспішаймо, списуймо наші спогади і постараймося, щоб вони були якнайскорше відруковані і збережені для майбутніх наших поколінь.

Тому, що щасливим збігом обставин вдалося в останній хвилині, дійсно 5 хвилин перед 12-тою, врятувати ще цілу низку дуже цінних та джерельних документів про УГА, до нині ніде ще не виданих, пороблено вже конкретні заходи видати ці матеріяли якнайскорше друком, як другу частину матеріялів до Історії УГА. Ця друга книга вже друкується у Вінніпеґу і повинна вийти друком при кінці травня ц. р.

Тому пропонується і проситься кол. старшин і стрільців Української Галицької Армії якнайскорше викінчувати спогади і присилати їх до кінця лютого ц. р. на руки видавця: Д. Микитюк, 386 Селкірк Евню, Вінніпеґ, Ман., Канада.

УВАН в Канаді вшанувала пам'ять своїх перших президентів

5-го лютого відбулося жалобне зібрання Української Вільної Академії Наук — УВАН — у Канаді для вшанування пам'яті трьох перших президентів УВАН — професорів Дмитра Дорошенка (1951), Леоніда Білецького (1955) та Михайла Ветухова (1959). Після вшанування їх вставанням і однохвилинною мовчанкою, виголошено доповіді про їх життя й наукову діяльність, а теж і про заслуги в розбудові Української Вільної Академії Наук у Канаді й ЗДА. Доповіді виголосили проф. Яр. Рудницький, д-р М. І. Мандрика, проф. М. Боровський і проф. Катерина Антонович. З нагоди 10-річчя смерти проф. Д. Дорошенка, що припадає на 1961 рік, вирішено перевидати його працю про назви „Русь", „Росія" й „Україна" в перекладі на англійську мову. Рішено теж піддержати акцію УВАН у ЗДА в справі вшанування пам'яті проф. М. Ветухова, зокрема ж узяти участь у плянованому збірникові на його пошану, що його плянує УВАН у Ню Йорку.

Б. Г. (-р)

Англійські політичні кола не беруть поважно погроз Хрущова

Лондон — Англійські керівні державні кола не погоджуються з становищем державного секретаря Крістіяна Гертера, наче б совєтська політика у відношенні до проблеми Німеччини і Берліну загострилась, бо вони не беруть поважно останніх погрозливих заяв і промов Хрущова — твердять американські кореспонденти в Лондоні. Англійські дипломати вважають, що Хрущов „мусить" кричати перед конференцією „на вершинах", а щойно там покажеться, яке він насправді займе становище. У цьому зв'язку англійці знову поручають завернути до західнього пляну в справі Берліну з останньої Женевської конференції міністрів закордонних справ щодо „тимчасової" внутрішньої розв'язки Берлінської справи, з тим, щоб продовжувати нараджуватись над нею — на ще пізнішій конференції „на вершинах", після американських виборів.

Дебатують, чи ЗДА правильно використовують своє багатство

Вашингтон. — В столиці ведуться оживлені дебати над тим, чи ЗДА правильно користають із свого теперішнього добробуту і зі своїх природних ресурсів. Ці дискусії йдуть в Конґресі, на прийняттях і товариських зустрічах, і їх головною темою є те, що в цій країні збільшується приватну консумпцію, але замало збільшуються видатки на публічну службу і і на збільшення публічного добробуту в різних ділянках. Цю тему порушується вже більше як рік, коли її по раз перший піднесли відомі журналісти Волтер Ліппман і економіст Гарвардського університету Джан Кеннет Ґелбрейт. Ця дискусія йде таким способом. — Щось воно не є в порядку з нашою країною, коли добробут людей зростає і національна економіка більшає, але оборона країни загрожена є збройними силами СССР, в містах існують нетри, ріки не є реґульовані, немає потрібного забезпечення здоров'я, і треба великої кількости нових шкільних будинків. Висновок із того всього є такий, що треба більше видавати на публічні цілі, а також збільшити податки, якщо треба, на те, щоб фінансувати вище згадані недостачі. Уряд повинен видавати більше на фінансування публічних проєктів, бо загальні прибутки не є в належному відсотковому відношенні до того, що тепер видається на школи, шляхи, опіку над здоров'ям. Але є й такі економісти, які кажуть, що збільшення федеральних видатків, — це збільшення інфляції і зріст нужди тих кільканадцятьох мільйонів старших віком осіб, які живуть із старечих пенсій або з ощадностей.

● Забезпеченеві аґенції ствердили, що в цій країні значно збільшився відсоток батьків, які ще не мають 20 років. В 1940 р. таких батьків було 40,000, а в 1957 — 106,000, на 165 відсотків більше.

ВУЛЬКАН ПУНА НА ГАВАЯХ ДІЄ

На цьому фото, зробленому з повітря, показано, як вулькан Пуна на Гаваях викидає цілі каскади розтопленої ляви. Опавши, викинена лява пливе широкими ріками, знищуючи все по дорозі.

Короткі Вістки

● На конкурсі краси в Гельсінках, столиці Фінляндії, судді не могли вибрати „королеви" на біжучий рік, бо не було відповідної кандидатки, що зискали б одноголосне признання. Деякі кандидатки так далеко відбігали від поняття краси, що публіка стрічала їх криками. Остаточно трьом кандидаткам признано титул „княжних краси", а „королеву" залишено на 1960 рік ту саму, що була в минулому році. Преса нарікає, що забагато фінських красунь виїздить до Америки до Голівуду.

● У Порт Саіді над Середземним морем від травня минулого року стоїть заякорений данський вантажний корабель „Інґе Тофт", що його єгипетські власті не випустили з Суезького каналу, тому, що на ньому був цемент і інший товар ізраїльського походження. За вивантаження того товару і „паркування" корабля протягом 9-х місяців у порті належиться понад 3,000 долярів. Єгипетський уряд продасть сконфіскований на кораблі ізраїльський вантаж і стягне названу суму із отриманих з продажу грошей. Однаково Данія, як Ізраїль і країни, куди був призначений той товар, даремне протестували, а інтервенція генерального секретаря ОН Гаммершилда теж не дала ніякого позитивного висліду.

● В Англії святкували в минулу суботу 8-миріччя вступлення на престіл королеви Єлисавети II. У Лондоні стріляли з гармат, а всі державні будинки й багато приватних були прикрашені прапорами. Королева і її чоловік князь Филип вернулись з замку Сандріґгем в Норфольку до Букінґгемського палацу в Лондоні, де внедовзі королева приведе на світ третю дитину.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Б-ва св. Володимира, Від. 130, відбудуться в суботу, 13-го лютого 1960 р., в домі Сестер, під ч. 30 Іст 7-ма вул., в год. 8-ій веч. Порядок Зборів: перечитання протоколу, звіт фінансового секретаря, Контр. Комісії та біжучі справи. Перед Зборами можна вплатити членські вкладки. — І. Серединський, предс.; М. Коваль, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Малець, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Відд. 182, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 2-ій по пол., в парохіяльній залі при 45-47 Hope Ave., Пассейк, Н. Дж. Проситься усіх членів прибути та вирівняти свої належності, а довгуючі члени, які не вирівняють свого довгу, будуть суспендовані. — Управа.

ЕМБРІДЖ, Па. — Місячні Збори Б-ва св. Василія, Від. 161, відбудуться в суботу, 13-го лютого 1960 р., в год. 7-ій веч., в приміщенні при 600 Glenwood Ave. Проситься про численну участь. — К. Кудрик, секр.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресвятої Тройці, Відд. 320, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 2-ій по пол., в Укр. Гор. Клюбі — 3101 O'Donnell St. Тому, що маємо справи до полагодження, як відзначення 65-ліття УНСоюзу, в неділю, 28-го лютого, в год. 5:30 по пол., в залі IWCA, при 16 S. Patterson Park Ave., просимо членів взяти участь. — На Річних Зборах в дні 10-го січня вибрано нову Управу на 1960 р., в такому складі: Д. Пісецький, предс.; В Стасюк, заст.; І. Малко, секр. і кас; М. Хомішак, заст.; Контр Комісія: О. Хархаліс, Г. Іванович і І. Беновський.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 1-ій по пол., в домі Ветеранів, при вул. Вашинґтона. Крім звичайного денного порядку, буде виголошений реферат про події 22-го січня 1918 і 1919 рр. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

КЕМПБЕЛ, Огайо. — Т-во „Сокіл", Відд. 218, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 2-ій по пол., в УНДомі, при 165 Гордон вул. Присутність кожного члена обов'язкова, тому, що маємо багато справ до обговорення, а саме, справа Золотого Ювілею нашого Відділу, який повинен відбутись на початку травня ц. р., та інші важливі справи, які треба спільно обговорити. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглості. — С. Бурий, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 251, матиме Збори в неділю, 14-го лютого 1960 р., в церковній залі — W. 7th St., зараз по вел. Службі Божій. Довгуючих членів просимо вирівняти залеглі вкладки. Календарі „Свободи" на 1960 р., в ціні $ 1.00, можна набути на Зборах. — В. Козир, предс.; Ф. Венко, кас.; Я. Кравчук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов", Відд. 45, повідомляє членів, що Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р. Просимо всіх членів явитися особисто, а головно тих членів, які не вирівняли своїх вкладок за минулий рік та тих які не заплатили вкладок на цей біжучий рік, щоб вони прийшли і заплатили на Зборах. Повідомляємо також, що Управа на рік 1960 є така: Т. Малик, предс.; М. Сеник, секр.; А. Гарасим, касир; В. Стриковський, С. Маделюс і О. Сеник — контролери.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Єдність", Відд. 163, подає до відома своїм членам, що Річні Збори відбулись 10-го січня, на яких вибрано Управу на 1960 р. в такому складі: І. Дуда, пред.; П. Мельник, заст.; С. Филик, фін. секр.; Кон. Ком.: С. Гвіздь і В. Хром'як. — Слідуючі Місячні Збари відбудуться в неділю, 14-го лютого, в Гор. Клюбі, при 847 Френклін, в год. 12-ій впол. На майбутнє, Місячні Збори відбуватимуться в кожну другу неділю місяця. Проситься всіх членів приходити на Збори.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 1:30 по пол., в церковній залі. Просимо, щоб всі члени явилися на Зборах і приєднали нових членів. Є деякі справи до полагодження. Крім цього, будемо збирати від членів по $1.00 за баль та розпродувати календарі „Свободи". — Г. Лилак, гол.; П. Песко, кас.; В. Попович, секретар.

СТ. КЕТЕРІНС, Онт., Канада. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 427, подає до відома, що Річні Збори, відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 2:30 по пол., в залі УНО, при 177 Ніяґара вул. Проситься всіх членів прийти точно в означений час. Буде звіт Управи, а також вибір нової Управи на 1960 рік. Нових членів радо вітаємо. — В. Чорнописький, гол.; М. Боровський, кас.; П. Цибуляк, фінансовий секр.; М. Гладиш, рекордовий секр.

ШИКАГО, Ілл. — Т-во ім. Є. Коновальця, Відд. 423, повідомляє своїх членів, що Річні Загальні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 12:30 по пол., в залі Укр. Бесіди, при 2410 Вест Шикаґо Еве. Обов'язком всіх членів прибути на ці Збори. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглості. — Управа.

ГЕМТРЕМК, Мич. — Т-во ім. М. Шашкевича, Відд. 94, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 2-ій по пол., в залі Укр. Дем. Клюбу, при вул. 2376 Грейлінґ. Проситься всіх членів прибути на ці Збори та вирівняти свої вкладки. — А. Кушик, гол.; І. Совірка, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Т-ва „Сокіл", Від. 336, відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 1-ій по пол., в Укр. Нар. Домі при Вест 14-ій вул. Проситься всіх членів прибути на Збори. — Нова Управа на 1960 р.: Г Степанек, предс.; С. Постолюк, заст.; Г. Кисіль, фін. секр. і кас.; П. Пенкалович, зас.; Т. Кальмук, рек. секр. Контр. Комісія: Л. Вачинський, О. Степанек; Н. Чорногор, заст. Опікун хворих: М. Лещишин. Делеґати до Злуч. Орг.: О. Степанек, К. Кисіль, Г. Степанек, М. Савчак.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 369, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 4-ій по пол., в церковній залі. Проситься членів вирівняти свій довг. Управа Відділу на 1960 рік: Іг. Климишин, предс.; С. Деркач, секр.; А. Деркач, кас.; Контр. Комісія: І. Колтонюк, П. Олива.

ЛУДЛОВ, Масс. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 253, повідомляє, що Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 1-ій по пол., в церковній залі. Просимо всіх членів прибути на ці Збори і вирівняти свої вкладки. — П. Павлів, предс.; В. Фіцик, кас.; П. Пилипів, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-во св. Василія Великого, Відд. 364, павідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14 лютого 1960 р., в год. 2-ій по пол., в Укр. Домі — 3161 East 93rd St. — Г. Кукіз, предс.; Є. Макарик, кас.; В. Владика, фін. секр.; І. Кореневич, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в церковній залі — 2280 W. 7th, зараз по співаній Службі Божій. — М. Молеський, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. Ай. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 93, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 1-ій по пол. Проситься всіх членів обов'язково прибути та вирівняти всі свої залеглі вкладки. — Управа.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 156, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 14-го лютого 1960 р., в год. 2-ій по пол., в Гром. Домі. Просимо всіх прибути на Збори, є багато важливих справ до вирішення. — В. Новак, секр.

ТАРЗАН, ч. 4404. Жахливий страх.

Коли тубільці з усіх боків оточили Тарзана, він крикнув до свого компаньйона Джорджа Рокі. — Негайно зникайте! Я дам собі раду!

Джім Кросс із лайкою вхопив рушницю, але швидкий Рокі вже втік.

Тепер Джим стояв перед мавполюдом, глузуючи. — Але вам це не вдасться, мій приятелю... Ми вас віддамо на жертву божкові восьминогові!